

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๘

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ธรรมะนี้สำคัญมาก ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายอดเยี่ยมมาก เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดประกาศไว้เลยนะ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครองผู้นั้น

ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง แล้วเราละ เราว่าเราเป็นชาวพุทธ เราปฏิบัติธรรม ถ้าเราปฏิบัติธรรมนะ ถ้าเราได้สมาธิ สุข ธรรมะคุ้มครอง ถ้าเรามีศีล เราไม่ประพฤตินิด สิ่งต่างๆ เลย มีศีลนะ เรามีศีล ๕ เราไม่ประพฤตินิด แล้วเรามีศีลอันละเอียด อธิศีลในใจ หัวใจไม่มีเจตนาทำความผิด ไม่มีความชั่ว ธรรมะมันคุ้มครองอย่างนั้นไง คุ้มครองให้เรามีความสุข

ถ้าเราปฏิบัติแล้วยังมีความทุกข์ คือว่าเราปฏิบัติธรรมแต่มันไม่สมควรแก่ธรรม คือมันไม่เป็นไปตามหลักความจริงใจ เพราะอะไร เพราะเวลาน้ำสะอาด เวลาเขาใช้ขึ้นมาเสียแล้ว น้ำนี้ น้ำเสียใหม่ น้ำเสียเขาต้องรีไซเคิลเหมือนกัน เราเห็นชัดๆ ว่าเวลาน้ำจะใช้ต้องใช้ น้ำสะอาด แล้วเราใช้แล้วน้ำสกปรก นี่เราเห็นชัดนะ

แต่เวลาเราเกิดขึ้นมา ก็เลสในหัวใจของเรา เราต้องโทษกิเลส โทษตัวเรานี่แหละ เราอย่าไปโทษธรรมะ อย่าไปโทษคนอื่น โทษสรรพสิ่งต่างๆ ไม่ได้เลย ต้องโทษหัวใจของเรา หัวใจของเรามีกิเลส คือความเสีย คือสิ่งที่มันเศร้าหมอง มันเกาะกินหัวใจ สิ่งที่ยึดเกาะกินหัวใจ น้ำเสียมันให้ผล กลิ่น กลิ่นมันก็สกปรก แล้วใช้ประโยชน์ก็ใช้ประโยชน์ไม่ได้

ความคิดของเราเวลามันคิดขึ้นมา มันจินตนาการขึ้นมา ปฏิบัติธรรมไม่สมควรแก่ธรรม ในเมื่อปฏิบัติธรรมไม่สมควรแก่ธรรม มันปฏิบัติขึ้นมาด้วยความเห็นของตัวเอง ความเห็นกิเลส ตัณหาความทะยานอยากมันเป็นสมุทัย สมุทัย ตัณหาความทะยานอยากมันอยากได้ อยากดี อยากไปทุกอย่าง แม้แต่การปฏิบัติมันก็อยากให้สงบ อยากให้เป็นไป แต่มันก็ไม่เป็นไปตาม

ความเห็นของมัน ไม่เป็นไปตามความเห็นของมันเพราะอะไร เพราะมันเป็นน้ำเสีย มันไม่เป็นน้ำดี เห็นไหม ผู้ปฏิบัติไม่สมควรแก่ธรรม ถ้าไม่สมควรแก่ธรรม ผลของมันจะไม่ให้ความสุขกับเรามากนัก แต่มันจะให้ความสุขต่อเมื่อเป็นศรัทธา

ศรัทธาความเชื่อ เวลาเราร้อน เราหนาว หนาวนัก เราก็ห่มผ้า ร้อนนัก เราก็อาบน้ำ เราก็เข้าห้องเย็นได้ นี่ก็เหมือนกัน อากาโรของใจ ถ้ามีศรัทธาความเชื่อมันก็อบอุ่น มันมีความอบอุ่นของใจชั่วคราวๆ สิ่งนี้ปฏิบัติธรรมไม่สมควรแก่ธรรม ธรรมะค้ำครองชั่วคราว ธรรมะค้ำครองได้น้อยใจ ถ้าเรามีธรรมได้น้อย ธรรมะก็ค้ำครองได้น้อย ถ้าเรามีธรรมมหาศาล ธรรมะจะค้ำครองเราตลอดไป

ดูอย่างพระโมคคัลลานะ พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์นะ พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ แล้วเวลาศาสนาเจริญรุ่งเรืองมาก พระโมคคัลลานะไปสวรรค์ ไปทุกอย่างเลย แล้วกลับมาเล่าต่อหน้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ครบครวัณนี้ ครบครวัณนั้น พ่อแม่ปู่ย่าตายายตายแล้วไปเกิดบนสวรรค์ชั้นนั้นๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยากรณ์ว่าถูกต้อง ถูกต้อง ถูกต้อง

แล้วลัทธิศาสนาต่างๆ เขาอิงฉาในศาสนาพุทธไง เขาจะทำลายศาสนาพุทธ เขาบอกถ้าจะทำลายศาสนาพุทธ คือพยายามดึงไว้ไม่ให้ศาสนาพุทธเจริญรุ่งเรืองมากเกินไปนัก จะต้องทำลายพระโมคคัลลานะก่อน เพราะพระโมคคัลลานะเป็นมือขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปสวรรค์ ไปทุกๆ อย่างมา แล้วก็มาพยากรณ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็พยากรณ์ว่าถูกต้องๆ ถึงจะทำลาย ต้องทำลายพระโมคคัลลานะ

จำคนมาฆ่านะ พระโมคคัลลานะเหาะหนี นี่ธรรมะค้ำครอง พระโมคคัลลานะเหาะหนี ถึง ๓ หน ๔ หน ผลสุดท้ายมาพิจารณาดู นี่มันคือกรรมเก่าของเรา

พระอรหันต์มีกรรมหรือ

พระอรหันต์ไม่มีกรรมในหัวใจ ในหัวใจของพระอรหันต์ไม่มีกรรมหรรอก เพราะจิตนี้เป็นวิมุตติ พ้นจากสมมุติ กรรมคือสมมุติ กรรมคือการกระทำในสิ่งต่างๆ คืออาการของใจทั้งหมดที่มันสะสมลงที่ใจ แล้วอาการอย่างนี้มันเป็นกรรม

ผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง ย่อมคุ้มครองใจของพระโมคคัลลานะ ย่อมคุ้มครองความทุกข์อันที่จะเข้ามาสะเทือนใจอันนั้นไม่ได้ แม้แต่เขาจะทำลายชีวิต เหาะได้หมด เพราะมันรู้ มันออกรู้ ออกอาการของใจ อาการคือขั้น ๕ คือสิ่งต่างๆ รู้ เรื่องฉาน เรื่องวาระจิต รู้ว่าเขาจะมาฆ่า เหาะหนีหมด รู้หมด รู้ไปทุกอย่าง แต่ในเมื่อเห็นว่าสิ่งที่เราเคยทำมานี้เป็นกรรม ยอมนะ ยอมไม่เหาะหนี ให้เขาทุบจนร่างกายนี้แหลกหมดเลย

พระโมคคัลลานะตายไป ตายไปนะ ตายไปในสถานะของพระโมคคัลลานะที่สุภาพาภิเสสนิพพาน คือเศษส่วนที่พระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์อยู่ในปัจจุบันนี้ แต่ใจของพระโมคคัลลานะเป็นพระอรหันต์ เป็นวิมุตติสุข จะไม่มีวันตาย

เวลาเขาทุบตายแล้ว เขากลับไปแล้ว เอาจิตนี้รวม รวมร่างกายนั้นแล้วเหาะขึ้นไป เหาะขึ้นไปลองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “แล้วแต่สมควรแก่เวลาของเธอเกิด”

ดังไว้ก็เป็นเรื่องของสมมุติ จะยับยั้ง จะส่งเสริม ก็เป็นเรื่องของต้นหาความทะยานอยาก ไม่ยับยั้ง ไม่ส่งเสริม ให้สมควร ให้เป็นธรรม ให้เป็นสภาวะธรรม ให้เป็นสัจจะความจริงอันนั้น

พระโมคคัลลานะเหาะกลับมา กลับมาถึงที่ คลายฤทธิ์ออก ร่างกายนั้นแหลกเหลวเหมือนเก่า นี่เข้าไปสะเทือนได้เฉพาะร่างกายนั้น จะไม่สามารถสะเทือนหัวใจของพระโมคคัลลานะได้ นี่ผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม คุ้มครองขนาดนั้นนะ

แล้วเราประพจน์ปฏิบัติมันเป็นอาการของใจ มันลุ่มๆ ดอนๆ แสดงว่าธรรมมันไม่สมควร มันเหตุผลไม่พอ ถ้าเหตุผลมันสมควร มันพอ มันจะทำให้เรามีความสุขไปพอสมควร เริ่มตั้งแต่เริ่มปล่อยวางเข้ามา เริ่มวิปัสสนา เริ่มเห็นกาย ว่าเห็นกาย พิจารณากาย เห็นกาย พิจารณากาย กัน

เห็นกาย พิจารณากาย เห็นกายด้วยอะไร ด้วยสามัญสำนึก ด้วยสัญญาอารมณ์ อันนี้เป็นเรื่องของอาการของใจ มันปล่อยเข้ามาเป็นสมณะทั้งหมดแหละ แต่ถ้ามันจะเห็นกายตามความเป็นจริงมันต้องเห็นกายข้างหน้า เห็นกายข้างหน้าแล้วจิตมันต้องสงบ ถ้าจิตไม่สงบ

ความเห็นกายนี้เป็นสัญญาอารมณ์ ถึงจะเป็นสัญญาอารมณ์ก็ต้องส่งต่อกันมาเพื่อเป็นโลกียะ เป็นสมณะ

ถ้าพิจารณาจากสัญญาอารมณ์ คืออาการของใจ คือเงาของจิต เงาของมันคือ ความคิด เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราไล่ถอนความคิดเข้าไป มันก็ปล่อยขึ้นมา มันก็เป็นตัวของ มัน นี่สัมมาสมาธิ

ถ้ามันพิจารณาจากสัญญาอารมณ์ สัญญาอารมณ์นี้ก็คือเงาของใจเหมือนกัน อาการของใจเหมือนกัน เวลามันพิจารณามันปล่อยเข้ามา มันก็เข้าไปที่สมณะเหมือนกัน แล้วยกขึ้นวิปัสสนา ถ้าวิปัสสนาเป็น เห็นกาย มันสะท้อนหัวใจมาก สิ่งที่สะท้อนหัวใจ นี่จะไปชำระ น้ำเสียนั้นใจ

น้ำที่สะอาดต้องใช้ก่อนมันจะเสีย การเกิดในวิภวภูมิจิตเดิม น้ำนี้สะอาด จิตเดิม แท้เนื้อใส จิตเดิมแท้นี้หมองไปด้วยอุปกิเลส ในอุปกิเลส การเกิดและการตายมันมีแรงขับเคลื่อน มีพลังขับเคลื่อนอันนี้

ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เริ่มจากหยาบๆ เริ่มแต่เด็กๆ ให้มาวัดมาวาสนุกสนานไปของมันประสาเด็ก ผู้ใหญ่ขึ้นมาต้องมีการะับผิดชอบ ในเมื่อมีการะับผิดชอบก็ต้องตามภาระนั้นเป็นหน้าที่การงาน แล้วผู้ใหญ่เข้าใจเรื่องของสัจจะชีวิต จะเริ่มหาหลักความจริงคือต้องประพฤติปฏิบัติ วุฒิภาวะของใจมันเจริญขึ้นมาอย่างนี้ไง เริ่มจากทาน ศีล ภาวนา

ในวิภวภูมิจิตเดิมในการเกิดและการขับเคลื่อนของใจดวงนี้บุญกุศลพาเกิด ความขับเคลื่อนของอามิส สิ่งที่เป็นบุญกุศลแต่เป็นอามิส มันก็ขับเคลื่อนใจดวงนี้หมุนเวียนไป สิ่งที่หมุนเวียนมันก็เริ่มพัฒนาขึ้นมา ถ้ามีหัวใจนะ มันพัฒนา

ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมมันจะเห็นสัจจะความจริงไปทั้งหมดเลย ตั้งแต่เริ่มต้น เตะเตะขึ้นไปในะ จนถึงก้าวเดินขึ้นไปเป็นสัจจะของมัน เป็นความจริงของมันแต่ละขั้นแต่ละตอนของมันขึ้นไปนะ จนไปวิปัสสนาอันนี้ เห็นไหม

ในเมื่อวิปัสสนา วิปัสสนาจิตมันสงบเข้ามา ยกขึ้นวิปัสสนา วิปัสสนาในกาย เวทนา จิต ธรรมโดยความเป็นจริง ไม่ใช่วิปัสสนาโดยโลกียะ โดยความเห็นของกิเลสค้นหาความทะยาน

อยาก ผู้ที่ปฏิบัติธรรมไม่สมควรแก่ธรรม วิปัสสนากายโดยความคิดของเรา วิปัสสนากายโดย
ความเห็นของเรา มันเป็นสมณะทั้งหมด เวลามันปล่อยมาแล้วมันไม่มีวิมุติภาวะ คือไม่มี
ความรู้สึกไปจับต้อง

ยถาภูติ ญาณทูลสนั ถ้าเราชำระกิเลสขาด มันมีญาณหยั่งรู้ว่ากิเลสขาด

นี่มันรู้อะไรกัน มันปล่อยวางเฉยๆ มันปล่อยวางจนไม่มี ไม่มีเหตุไม่มีผล นี่คือตถังค
ปหาน คือการปล่อยวางชั่วคราวโดยที่กิเลสพาทำใจ กิเลสมันเข้าไปมีส่วนในการกระทำอันนั้น
มันถึงปล่อยวางสิ่งนี้ไม่ได้ตามความเป็นจริง ถ้ามันปล่อยวางสิ่งนี้ไม่ได้ตามความเป็นจริง มัน
ไม่ใช่สัจจะ ไม่ใช่เป็นภาวนามยปัญญา ไม่เป็นโลกุตตรธรรม ถ้าไม่เป็นโลกุตตรธรรม มันก็เข้าไป
ชำระกิเลสอันนั้นไม่ได้ มันถึงปฏิบัติธรรมไม่สมควรแก่ธรรมนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขณะที่ว่าออกไปบิณฑบาต ชาวบ้านชาติเตียน
สมณะหัวโล้น สมณะหัวโล้น ผู้ที่ไม่ทำงาน ผู้ที่เอาเปรียบสังคม

จนพระอนันท์ทนไม่ไหวนะ บอกองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า หนิเถอะ เราไป
เถอะ หนิเถอะ อย่าไปให้เขาต่อว่าต่อขานเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า แล้วเธอจะหนีไปไหนล่ะ โลกนี้โลกธรรม ๘ ถ้า
ไปที่ข้างหน้า เขาว่าจะหนีไปไหนล่ะ ก็ไปอีก แล้วไปข้างหน้าเขาว่าจะหนีไปไหนล่ะ

นี่ผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจอันนั้น
เป็นธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีฤทธิ์มีเดชมากนะ ทำยมกปาฏิหาริย์ รู้แจ้งไปหมด
ไปทรมานพญานาค จับพญานาคของชฎิล ๓ ทั้งพี่น้อง จับพญานาคขังไว้ในบาตรได้ ทำได้ทุก
อย่างเลย แต่ทำไมชาวบ้านชาติเตียน ทำไมไม่แสดงฤทธิ์ล่ะ

มันแสดงฤทธิ์ไม่ได้ สิ่ง que แสดงฤทธิ์คือว่า สิ่ง que กิเลสตัณหาความทะยานอยาก เขามีฤทธิ์มี
เดช เขามีความต่อต้าน เขามีทิฐิมีมานะ เราใช้มันนั้นเข้าไป ใช้สิ่งที่เหนือกว่าข่ม ข่มให้ฤทธิ์ของ
เขาน้อยลง ให้เขาสลัดใจ ให้เขาย้อนกลับมาถึงตัวเอง ให้เขาย้อนทวนกระแสกลับเข้ามาถึงใจ
ให้เขาสำนึกผิด แล้วให้เขาเปิดช่องทางของเขา

แต่ในเมื่อชาวบ้านเขาติเตียน ชาวบ้านเขาว่า เพราะเขาเข้าใจผิด เพราะเขาโดนจ้างมา เขาโดนบ่อนข้อมูล โดนล้างสมองมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่าโลกธรรม ๘

คนจะสูงส่งขนาดไหน คนจะมั่งมีขนาดไหน คนจะทุกข์จนขนาดไหน ก็ใช้ปัจจัย ๔ เหมือนกัน คนจะมั่งมีขนาดไหนก็ใช้ออกซิเจนหายใจเหมือนกัน

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อคนที่ว่าเขาทุกข์จนเข็ญใจ เขาไม่รู้ของเขา สภาวะแบบนั้น นี่โลกธรรม ๘ ไง มันไม่สะท้อนใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเข้าใจหมด ผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะคุ้มครอง คือไม่สะท้อนในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย

แต่พระอานนท์เป็นพระโสดาบันนะ “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหนีเกิด หนีเกิด” เพราะว่าอะไร เขาติเตียน เห็นไหม มันคุ้มครองได้ส่วนหนึ่ง คุ้มครองคือพระโสดาบันเห็นสัจจะความจริง สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา แต่การเกิดขึ้นและการดับไปเป็นอาการของใจที่มันปล่อยวางเข้ามา แต่ตัวใจยังไม่ทำลาย พระโสดาบันสักกายทิฐิออกไป ๒๐ แต่ขันธอย่างกลาง ขันธอย่างละเอียด ในความโลภ ความโกรธ ความหลง เรื่องกามราคะ มันเกิดจากความโลภ ความโกรธ ความหลง มันยังมีในหัวใจ ความโกรธ มันกระเทือน มันไม่พอใจมันก็มี ความโกรธ “หนีเกิด หนีเกิด”

ธรรมะคุ้มครองไง ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะจะคุ้มครองหัวใจดวงนั้น

เราถึงเทียบกลับมาที่ใจของเรา ถ้าเราปฏิบัติแล้วมันสงบบ้าง มันไปยับยั้งความฟุ้งซ่านบ้าง มันมีปัญญาใคร่ครวญออกไป ธรรมะคุ้มครองเราขึ้นมาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นมา คุ้มครองเพราะมันมีธรรม มันมีภูมิต้านทาน ถ้ามันมีภูมิต้านทาน มันจะต้านทานสิ่งที่ทำให้ทุกข์ยากมันเบาบางลง ถ้ามันไม่มีภูมิต้านทานนะ ทุกข์มากๆ มันกระชากหัวใจนี้ไปทุกข์ทั้งหมดเลย ก็เล็ดค้นหาความทะยานอยากเป็นอย่างนั้นทั้งหมดเลย

เห็นไหม ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ถ้าไม่สมควรแก่ธรรม เรามีครูมีอาจารย์ เราไปประพฤติปฏิบัติให้มันเป็นสัจจะความจริง อย่าให้กิเลสพาทำ กิเลสพาทำมันจะไปตามโลก

กระแสโลก ปฏิบัติธรรมเพื่อเอาเกียรติเอายศ เอาชื่อเอาเสียง ปฏิบัติเพื่อกิเลสตัณหาความ
ทะยานอยาก หน้าฉากนี้สวยงามมาก หลังจากสกปรกโสมมมหาศาลเลย

แต่ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวยะเยี่ยพญามาร
“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

ความดำริไม่ใช่ความคิด ไม่ใช่จินตนาการ ความดำริเกิดขึ้นก่อนที่มันจะคิด มันจะเกิด
ขนาดไหนมันรู้ทันตลอด แล้วเจตนาความผิดมันจะมาจากไหนในเมื่อหัวใจมันบริสุทธิ์ผุดผ่อง
ขนาดนั้น ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะคุ้มครองใจนั้น สะอาดผุดผ่องเป็นครูบา
อาจารย์ของเรา เอวัง